

ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РЕКОМЕНДАЦІЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 27 липня 2023

Львів

№63/12-рк/к

Виконавчий комітет Ратнівської
селищної ради, вул. Центральна, 19
смт. Ратне, Ковельський р-н,
Волинська обл., 44101

Про припинення бездіяльності,
яка містить ознаки порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі - Відділення), за результатами здійснення постійного контролю за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, зокрема органами місцевого самоврядування під час визначення виконавців послуг, а саме, з вивезення побутових відходів,

ВСТАНОВИЛА:

- (1) Згідно зі статтею 2 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які передбачають спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.
- (2) Відповідно до статей 5 та 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» Виконавчий комітет входить до системи місцевого самоврядування та діє за принципом розподілу повноважень у порядку і межах, визначених цим та іншими законами.
- (3) У відповідності до статті 11 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах (у разі їх створення) рад є їх виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами виконавчі органи. Виконавчі органи сільських, селищних, міських, районних у містах рад є підконтрольними і підзвітними відповідним радам, а з питань здійснення

делегованих їм повноважень органів виконавчої влади - також підконтрольними відповідним органам виконавчої влади.

- (4) Виконавчий комітет Ратнівської селищної ради (надалі - Виконком) згідно з даних Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань є юридичною особою, ідентифікаційний код «Інформація, доступ до якої обмежено», дата державної реєстрації «Інформація, доступ до якої обмежено», дата запису: «Інформація, доступ до якої обмежено», номер запису: «Інформація, доступ до якої обмежено», місцезнаходження: «Інформація, доступ до якої обмежено».
- (5) Виконавчий комітет Ратнівської селищної ради сформований рішенням Ратнівської селищної ради від «Інформація, доступ до якої обмежено» року №2/23, яким затверджено персональний склад виконавчого комітету міської ради.
- (6) Основним видом діяльності Виконкому є державне управління загального характеру (код за КВЕД - 84.11).
- (7) У розумінні абзацу одинадцятого статті 1, статті 5 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» виконавчий комітет Ратнівської селищної ради є органом місцевого самоврядування.
- (8) Частиною другою статті 19 Конституції України передбачено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.
- (9) Згідно з частиною третьою статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (надалі - Закон) органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, прийнятими в межах їх компетенції.
- (10) Статтею 4 цього ж Закону визначено, що одним із основних принципів місцевого самоврядування є законність. Отже, реалізація Виконкомом покладеного на нього повноважень має здійснюватися з дотриманням вимог законодавства України, в тому числі Закону України «Про захист економічної конкуренції».
- (11) Відповідно до частини четвертої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» державний контроль за додержанням законодавства про захист економічної конкуренції, захист інтересів суб'єктів господарювання та споживачів від його порушень здійснюється органами Антимонопольного комітету України.
- (12) Таким чином, органи Антимонопольного комітету України здійснюють державний контроль за створенням конкурентного середовища у сфері надання житлово-комунальних послуг на засадах пріоритету прав споживачів.
- (13) Основні засади організаційних, господарських відносин, що виникають у сфері послуг з поводження з побутовими відходами, регулюються Законами України «Про житлово-комунальні послуги» та «Про відходи», Правилами надання послуг з поводження з побутовими відходами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від

10.12.2008 №1070 (надалі - Правила), Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 (надалі - Порядок), Порядку формування тарифів на послуги з вивезення побутових відходів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 26.07.2006 №1010.

- (14) Статтею 1 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що житлово-комунальні послуги – результат господарської діяльності спрямованої на забезпечення умов проживання та, або перебування осіб у житлових і нежитлових приміщеннях, будинках і спорудах, комплексах будинків і споруд відповідно до нормативів, норм, стандартів, порядків і правил, що здійснюється на підставі відповідних договорів про надання житлово-комунальних послуг.
- (15) Статтею 4 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» встановлено повноваження органів місцевого самоврядування у сфері житлово-комунальних послуг, зокрема: затвердження та виконання місцевих програм у сфері житлово-комунального господарства, участь у розробленні та виконанні відповідних державних та регіональних програм та інформування населення відповідно до законодавства про стан виконання місцевих програм у сфері житлово- комунального господарства, а також про відповідність якості житлово- комунальних послуг нормативам, нормам, стандартам і правилам.
- (16) Статтею 6 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» обумовлено, що «Виконавцями комунальних послуг, зокрема послуг з поводження з побутовими відходами є суб'єкт господарювання, визначений виконавцем послуг з вивезення побутових відходів у встановленому законодавством порядку».
- (17) Статтею 25 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» зазначено, що «Послуга з поводження з побутовими відходами надається згідно з умовами договору, що укладається з урахуванням особливостей, визначених цим Законом та вимогами правил надання послуг з поводження з побутовими відходами, що затверджується Кабінетом Міністрів України».
- (18) Відповідно до статті 30 Закону, до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів».
- (19) Відповідно до підпункту 23 пункту а частини першої статті 30 Закону до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить, зокрема, визначення на конкурсних засадах суб'єктів господарювання, що здійснюють у межах певної території надання послуг з вивезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.
- (20) У відповідності до вимог статті 35¹ Закону України «Про відходи»:
  - орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території населеного пункту;
  - збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.

- (21) Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи»).
- (22) Отже, виконавчі комітети міських, селищних, сільських рад є організаторами конкурсу та на конкурсних засадах повинні визначати виконавця послуги у сфері поводження з побутовими відходами, який безпосередньо надає послуги збирання та перевезення побутових відходів.
- (23) Відповідно до пункту 3 Правил, послуги з поводження з побутовими відходами надаються суб'єктом господарювання, визначеним органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах в установленому законодавством порядку виконавцем послуг з вивезення побутових відходів.
- (24) Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173. У пункті 1 Порядку зазначено, що: «Цей Порядок визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту».
- (25) Згідно із пунктом 4 Порядку, підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами (надалі – організатор конкурсу) у порядку, встановленому законом.
- (26) Порядком затверджений вичерпний перелік критеріїв відповідності конкурсних пропозицій кваліфікаційним вимогам, одним з яких є вартість надання послуг з вивезення побутових відходів.
- (27) З метою з'ясування, яким чином на даний час врегульовано питання визначення суб'єктів господарювання, які можуть здійснювати діяльність з вивезення та знешкодження твердих побутових відходів на території Волинської області, Відділенням направлено вимогу від 31.05.2023 №63-02/1775 Ратнівській селищній раді Волинської області про надання інформації, зокрема про надання копії діючого рішення органу місцевого самоврядування щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів у територіальних межах об'єднаної територіальної громади.
- (28) Ратнівська селищна рада листом від 09.06.2023 №714/01-10/2-23 надала копію рішення виконавчого комітету Ратнівської селищної ради від 20.04.2017 №29 «Про визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Ратнівської селищної ради» (надалі – Рішення).
- (29) Відповідно до пункту 2 Рішення виконавцем послуг із вивезення твердих побутових відходів на території Ратнівської селищної ради визначено Ратнівське виробниче управління житлово - комунального господарства (надалі – Ратнівське ВУЖКГ, Підприємство) строком на один рік. Згідно з Протоколом № 1 засідання конкурсної комісії по організації та проведенню конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів на території Ратнівської селищної ради від «Інформація, доступ до

якої обмежено» року пропозиції про участь у конкурсі надало тільки Ратнівське ВУЖКГ і відповідно переможцем конкурсу визначено Ратнівське ВУЖКГ.

- (30) Пунктом 32 Порядку передбачено, що не пізніше ніж за два місяця до припинення договору на надання послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту проводиться новий конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів на території, визначеній таким договором.
- (31) Тобто, Виконком в порушення вимог вищевказаного пункту Порядку не організував та не провів конкурс з визначення виконавців послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Ратнівської селищної ради Волинської області.
- (32) В територіальних межах Ратнівської селищної ради Волинської області, протягом 2018-2022 років та 6 місяців 2023 року послуги з вивезення побутових відходів надає Ратнівське ВУЖКГ.
- (33) Ратнівське ВУЖКГ, починаючи з травня 2018 року, надавало послуги з вивезення побутових відходів в територіальних межах Ратнівської селищної ради Волинської області без конкурсного відбору.
- (34) Отже, орган місцевого самоврядування надав право Ратнівському ВУЖКГ на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу на території Ратнівської селищної ради.
- (35) Таким чином, Ратнівське ВУЖКГ, отримавши право на надання послуг з вивезення побутових відходів без проведення конкурсу на території Ратнівської селищної ради, здобуло перевагу над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок зовнішніх факторів – бездіяльності органу місцевого самоврядування.
- (36) Відповідно до частини другої статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.
- (37) Проведення конкурсу на визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів стимулює розвиток конкурентного середовища, а також сприяє підвищенню рівня якості даних послуг.
- (38) Переможцем конкурсу визначається його учасник, що відповідає кваліфікаційним вимогам, може забезпечити надання послуг відповідної кількості та якості, конкурсна пропозиція якого визнана найкращою за результатами оцінки.
- (39) Одним із критеріїв, за якими відбувається вибір переможця конкурсу, є зокрема, вартість надання послуг з вивезення побутових відходів (перевага надається учасникові, який запропонував найменшу вартість надання послуг).
- (40) Потенційними конкурентами для Ратнівського ВУЖКГ на ринку надання послуг з вивезення побутових відходів в територіальних межах Ратнівської селищної ради, можуть бути суб'єкти господарювання, які надають зазначені послуги в найближчих населених пунктах, зокрема: Камінь-Каширське виробниче управління житлово-

комунального господарства, Старовижівське виробниче управління житлово-комунального господарства, які територіально найбільш наближені до місця розташування територіальних меж Ратнівської селищної ради.

- (41) Вищенаведені норми законодавства України вказують на необхідність сприяння з боку органів місцевого самоврядування розвитку конкуренції у сфері житлово-комунального господарства на території розташування відповідних територіальних громад, які вони представляють і від імені і в інтересах яких здійснюють функції і повноваження місцевого самоврядування.
- (42) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю є прийняття будь-яких актів (рішень, наказів, розпоряджень, постанов тощо), надання письмових чи усних вказівок, укладення угод або будь-які інші дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.
- (43) Відповідно до частини третьої статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції», вчинення антиконкурентних дій органами місцевого самоврядування забороняється.
- (44) Відповідно до пункту третього статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є антиконкурентні дії органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.
- (45) Отже, бездіяльність виконавчого комітету Ратнівської селищної ради щодо проведення конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Ратнівської селищної ради в порушення вимог Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 року №1173, містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15, пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції.
- (46) Як наслідок, Виконком, не провівши конкурс на надання послуг з вивезення побутових відходів у територіальних межах Ратнівської селищної ради не вжив заходів щодо сприяння та розвитку конкуренції на ринку послуг з вивезення побутових відходів.
- (47) Відповідно до статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», органи Антимонопольного комітету мають право надавати рекомендації органам влади, органам місцевого самоврядування, органам адміністративно-господарського управління та контролю, суб'єктам господарювання, об'єднанням стосовно припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунення причин виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, а у разі, якщо порушення припинено, - щодо вжиття заходів для усунення наслідків цих порушень.

Враховуючи вищевикладене та з метою припинення бездіяльності, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, керуючись статтею 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», статтями 7, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України» та пунктами 3, 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року №32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Виконавчому комітету Ратнівської селищної ради («Інформація, доступ до якої обмежено», ідентифікаційний код «Інформація, доступ до якої обмежено») припинити бездіяльність, що містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 15 та пунктом 3 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органів місцевого самоврядування, які можуть призвести до недопущення конкуренції, шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів в територіальних межах Ратнівської селищної ради у відповідності до вимог законодавства України, а саме на конкурсних засадах.

Відповідно до частини другої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рекомендації органів Антимонопольного комітету України підлягають обов'язковому розгляду органами чи особами, яким вони надані.

Відповідно до частини третьої статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у разі, якщо порушення не призвело до суттєвого обмеження чи спотворення конкуренції, не завдало значних збитків окремим особам чи суспільству та вжито відповідних заходів для усунення наслідків порушення, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції не розпочинається.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Відділення у місячний строк з дня отримання рекомендацій.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Андрій КАШНІКОВИЧ